

Політика щодо конфлікту інтересів для авторів «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка»

1. Вступ

Редакційна колегія «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (далі – «Вісник») прагне підтримувати найвищі стандарти наукової доброчесності та публікаційної етики. Важливою складовою цього процесу є прозорість щодо потенційних конфліктів інтересів авторів/співавторів наукових статей, які можуть вплинути або сприйматися як такі, що впливають на об'єктивність дослідження та його результатів.

Ця політика розроблена з урахуванням міжнародних стандартів, зокрема рекомендацій Європейської асоціації наукових редакторів (EASE).

2. Визначення конфлікту інтересів

Конфлікт інтересів виникає тоді, коли автор (або установа, де працює автор), рецензент або редактор мають фінансові або особисті зобов'язання, які можуть негативно вплинути (створити упередження) на їхні дії щодо підготовки, рецензування або публікації рукопису.

Потенційний конфлікт інтересів може існувати незалежно від того, чи вважає сама особа, що ці зобов'язання впливають на її наукові судження. Довіра до наукового процесу та достовірність опублікованих статей частково залежать від того, наскільки прозоро розглядаються конфлікти інтересів під час планування, реалізації, написання, рецензування та публікації наукових статей.

Конфлікти інтересів можуть бути:

1) Фінансовими: Прямі або непрямі фінансові відносини, такі як:

- Працевлаштування або консультування організаціями, що можуть отримати вигоду (або зазнати збитків) від публікації наукової статті.
- Володіння акціями, опціонами або частками в статутному капіталі суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з темою дослідження.
- Отримання гонорарів, грантів, оплати за експертні висновки, лекції від організацій, зацікавлених у результатах дослідження.
- Патенти (наявні або заявлені), пов'язані з дослідженням.
- Отримання фінансування дослідження від комерційної організації.

2) Нефінансовими (Особистими): Відносини, що не мають прямого фінансового характеру, але можуть вплинути на об'єктивність, такі як:

а. Особисті стосунки (родинні зв'язки, близька дружба) з особами чи організаціями, пов'язаними з темою дослідження.

б. Академічна конкуренція або сильні наукові переконання, що можуть упереджено впливати на інтерпретацію даних.

с. Членство в радах, консультативних комітетах, керівних органах організацій, зацікавлених у предметі рукопису.

д. Інституційна приналежність або зобов'язання, що можуть впливати на об'єктивність.

3. Зобов'язки авторів

1) Розкриття інформації: Усі автори зобов'язані розкрити будь-які фінансові та нефінансові інтереси, що можуть розглядатися як потенційний конфлікт інтерес стосовно поданого рукопису. Це стосується інтересів, які виникли протягом останніх 36 місяців з дати першого подання тексту статті до відповідної редакції Вісника і мають пряме чи опосередковане відношення до представленої роботи.

2) Час розкриття: Заява про конфлікт інтересів повинна бути надана редакції «Вісника» під час подання рукопису статті.

3) Повнота інформації: Відповідальність за повне та точне розкриття потенційних конфліктів інтересів лежить на авторах. Якщо існують сумніви щодо того, чи слід декларувати певні відносини або інтереси, рекомендується їх задекларувати у відповідному розділі рукопису статті.

4) Відсутність конфлікту: Якщо автори не мають жодних конфліктів інтересів, вони повинні чітко про це заявити.

4. Механізм декларування

1) Автори повинні включити до рукопису окремий розділ під назвою «Декларація конфлікту інтересів» (або аналогічним), розташований перед списком літератури.

2) У цьому розділі необхідно перелічити всі потенційні конфлікти інтересів для кожного автора або заявити про їх відсутність.

- Приклад заяви про наявність: «Автор А отримував грант від Компанії Х. Автор Б є консультантом Компанії Y. Автор В не має конфлікту інтересів.»

- Приклад заяви про відсутність: «Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.»

3) Редакція Вісника може також вимагати заповнення додаткової форми розкриття конфлікту інтересів під час подання рукопису статті.

5. Роль редакційної колегії

1) Редакційна колегія «Вісника» розглядає заяви про конфлікти інтересів під час оцінки рукопису.

2) Наявність конфлікту інтересів сама по собі не є підставою для відмови у публікації, однак його недекларування може бути такою підставою.

3) Редакція забезпечує конфіденційність інформації про конфлікти інтересів під час рецензування, але залишає за собою право опублікувати заяву авторів разом зі статтею для забезпечення прозорості.

4) Редактори та рецензенти також зобов'язані декларувати власні конфлікти інтересів і усуватися від розгляду рукописів у таких випадках.

6. Наслідки нерозкриття конфлікту інтересів та врегулювання суперечок між авторами

1) Якщо потенційний конфлікт інтересів не був розкритий авторами під час подання рукопису і стає відомим редакції згодом (до або після публікації), редакція «Вісника» проведе розслідування відповідно до рекомендацій Комітету з публікаційної етики. Залежно від обставин та серйозності ситуації, це може призвести до:

- Відхилення рукопису (якщо він ще не опублікований).
- Публікації виправлення (corrigendum) або висловлення занепокоєння (expression of concern).
- Відкликання (ретракції) опублікованої статті.

2) У разі виникнення суперечки або конфлікту інтересів між співавторами наукової статті щодо її змісту, авторства, порядку авторства, внеску чи інших аспектів на будь-якому етапі розгляду рукопису (до моменту його фактичної публікації), редакція «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка» має право призупинити подальший розгляд та процес підготовки статті до друку.

3) Розгляд та підготовка статті до публікації у такому випадку поновлюються лише після отримання редакцією офіційного письмового повідомлення, підписаного усіма співавторами, яке підтверджує успішне врегулювання конфлікту або суперечки. У повідомленні має бути зазначено спосіб та узгоджені умови такого врегулювання. Редакція залишає за собою право вимагати додаткові підтвердження досягнення згоди.

Редакційна колегія «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка» розраховує на співпрацю авторів у дотриманні цієї політики для підтримки високих стандартів наукової публікації та етичних норм.